

χαλασμός

χαλασμός, ο, ουσ. [<μτγν. χαλασμός <χαλώ], η καταστροφή, ο όλεθρος: «ο χαλασμός της Σμύρνης». (Λαϊκό τραγούδι: *κι αν σε προλάβει ο χαλασμός κι αν σ' ανταμώνει ο Χάρος, πάρε το δάκρυ μου, είν' αγιασμός για να σου δίνει θάρρος*).

- *έγινε χαλασμός*, **α.** δημιουργήθηκε πολύ ευχάριστη κατάσταση, επικράτησε εκρηκτικό κέφι: «μόλις οι νιόπαντροι άρχισαν να χορεύουν, έγινε χαλασμός». **β.** δημιουργήθηκε μεγάλη αναταραχή, μεγάλη φασαρία: «μόλις μέθυσε, άρχισε να βρίζει όλον τον κόσμο κι έγινε χαλασμός μέσα στο μαγαζί». **γ.** παρατηρήθηκε έντονη αναστάτωση από μεγάλη κοσμοσυρροή: «μπροστά στα εκδοτήρια του γηπέδου, έγινε χαλασμός μέχρι να βγάλω το εισιτήριό μου». Για συνών. βλ. φρ. *έγινε της κακομοίρας*, λ. κακομοίρης.

- *έγινε χαλασμός κόσμου*, **α.** συντελέστηκε μεγάλη καταστροφή, ιδίως από διάφορα καιρικά φαινόμενα: «την Κυριακή έγινε χαλασμός κόσμου απ' τη ξαφνική νεροποντή, γι' αυτό δεν ξεμύτιστα απ' το σπίτι μου || φυσούσε τόσο δυνατός αέρας, που έγινε χαλασμός κόσμου». **β.** έγινε μεγάλο ξεσήκωμα, μεγάλη αναστάτωση, μεγάλη αναταραχή, μεγάλος θόρυβος ή υπήρξε μεγάλος ενθουσιασμός από πλήθος κόσμου: «με τα νέα φορομνηχτικά μέτρα της κυβέρνησης έγινε χαλασμός κόσμου || στην υποδοχή του αρχηγού του κόμματος έγινε χαλασμός κόσμου».

- *έγινε χαλασμός Κυρίου*, βλ. φρ. *έγινε χαλασμός κόσμου*.

- *θα γίνει χαλασμός*, **α.** προειδοποιητική ή απειλητική έκφραση σε κάποιον ότι θα ενεργήσουμε πολύ σκληρά σε βάρος του, αν συμπεριφερθεί με τρόπο που δε μας είναι αρεστός ή επιθυμητός: «αν κάνεις αταξία, θα γίνει χαλασμός». **β.** θα δημιουργηθεί πολύ ευχάριστη κατάσταση, θα επικρατήσει εκρηκτικό κέφι: «το βράδυ θα πάω στο πάρτι του τάδε, γιατί, απ' ό,τι έμαθα, θα γίνει χαλασμός». Για συνών. βλ. φρ. *θα γίνει της κακομοίρας*, λ. κακομοίρης.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας